

Zgjedhje

**Një shqyrtim sipas Shkrimit
të fjalës *zgjedhje*, siç është përdorur në Dhiatën e Re**

Nga George Sturm

©E drejta e autorit: Asambleja Biblike
Pogradec

Pa autorizim nga autori nuk lejohet
shtypja apo riprodhimi i tekstit.

Citimet biblike janë nga bibla "Diodati i Ri" (1991 - 1994).
Përdorur me leje nga ALBANIAN BIBLE SOCIETY - A.B.S., TIRANË

Asambleja Biblike 2004
Pogradec

Çfarë do të thotë "zgjedhje"? Kjo është një pyetje e rëndësishme këto kohë, sepse ka shumë pështjellim nëpër kisha në lidhje me kuptimin e kësaj fjale, dhe aq më tepër që shumë kisha janë ndarë për shkakun e kësaj fjale!

Në të vërtetë ky pështjellim nuk duhet të mbretërojë. Ne jemi të bindur që këto probleme janë krijuar nga njerëzit që nuk e kanë përdorur fjalën sipas kuptimit që ka në Dhiatën e Re. Që të heqim çdo pështjellim, le ta shqyrtojmë Dhiatën e Re me kujdes.

Domethënia e fjalës "zgjedhje"

Në radhë të parë, le të kujtojmë parimin kryesor në lidhje me interpretimin e Biblës, i cili është shumë i thjeshtë dhe tepër i rëndësishëm. Që ta interpretosh mirë Fjalën e Perëndisë, duhet të përdorësh kuptimin normal dhe të zakonshëm të fjalëve, duke u përpjekur të kuptosh edhe përdorimin e tyre në Dhiatën e Re. Kjo të mbron nga shumë interpretime të gabuara.

Atëherë, çfarë do të thotë *zgjedhje*? Në versionin "Diodati i ri" fjalët shqipe *i zgjedhur*, *zgjedh*, *zgjedhje* përkthehen përkatësisht nga fjalët greke *eklektos* (mbiemër), *eklegomai* (folje) apo *ekloge* (emër). Zakonisht i përdorim këto fjalë në bashkëbisedimet tona të përditshme kur zgjidhen apo përzgjidhen objekte. Për shembull, një njeri ka tri mundësi për shkollën e lartë (një në Shqipëri, një në Itali dhe një në Amerikë). Ai mendon thellë për të trija duke kërkuar të kuptojë cila është më e mira për të ardhmen e tij. Pastaj ai "zgjedh" një shkollë nga të trija dhe shkon atje të regjistrohet. Një shembull tjetër është një burrë që ka dëshirë të blejë një makinë. Ai ka dy alternativa (një Ford dhe një Benz). Duke marrë parasysh harxhimet, tatimet, zhdoganimet, riparimet e nevojshme etj., më në fund ai "zgjedh" njëren prej tyre dhe e blen.

Është e domosdoshme të vihet re se zgjedhjet përgjegjëse e mësipërme *nuk janë kurrë arbitrare*. Për shembull, kur një pjesë mishi klasifikohet si "mish viçi i zgjedhur USDA" (një standard amerikan për mishin), kjo do të thotë që ky mish viçi ka diçka në të që i shtyu kontrollorët t'ia vinin një shenjë cilësie. Kur njerëzit zgjedhin një deputet, votat nuk jepen në mënyrë arbitrare, por njerëzit votojnë për atë njeri që besojnë se është kandidati më i mirë.

Edhe grekët e sotëm e dinë shumë mirë kuptimin e kësaj fjale. Në Greqi është në shitje një prodhim kosi me emrin "Eklekton". A e ka vënë shitësi këtë emër në mënyrë arbitrare? Jo, ai e ka vënë këtë emër sepse është i bindur se prodhimi i tij është jashtëzakonisht i mirë dhe me cilësi të lartë.

Kjo është mënyra e përdorimit dhe domethënia e kësaj fjale në gjuhën tonë edhe në Dhiatën e Re! D.m.th. nuk ka mbështetje në Shkrim për shprehjen "zgjedhje sovrane"; në Dhiatën e Re zgjedhjet nuk janë bërë kurrë në mënyrë arbitrare, në asnjë drejtim.

Kundërshtimi

Sidoqoftë, disa njerëz nuk e pranojnë këtë domethënie. Ata thonë se përdorimi i fjalës nënkupton se Perëndia "në mënyrë sovrane zgjedh" disa për shpëtim, pavarësisht dhe pa ndonjë meritë të personit të zgjedhur. Për shembull, Ljuis Shefëri (Lewis Chafer) pohon:

"Në përdorimin biblik fjalë zgjedhje përshkruan një qëllim sovran hyjnor, të formuluar në një mënyrë të tillë që të jetë e pavarur nga merita, trashëgimia apo bashkëpunimi njerëzor"¹.

Çarls Spërxhëni (Charles Haddon Spurgeon) e përshkruan zgjedhjen në këtë mënyrë:

¹ *Systematic Theology*, vëll. III, f. 167.

"Para se Shpëtimi të vinte në këtë botë Zgjedhja marshonte në çdo plan dhe kishte për misionin e saj strehimin e Shpëtimit. Zgjedhja shkonte në botë dhe shënonte shtëpitë të cilat do të vinte Shpëtimi dhe zemrat në të cilat do të depozitoheshin thesari"².

Pozita kalviniste shprehet në **The Canons of Dort** (që nga koha e reformës protestante):

"Zgjedhja është qëllimi i pandryshueshëm i Perëndisë, sipas të cilit para themelimit të botës, Ai, përmes hirit të thjeshtë, sipas kënaqësisë së mirë sovrane të vullnetit të Tij ka zgjedhur nga tërë raca njerëzore, që kishte rënë përmes fajit të saj nga gjendja e saj e hershme e drejtësisë në mëkat dhe shkatërrim, një farë numri njerëzish në shpengimin e Krishtit, të cilin e caktoi nga përjetësia si Ndërmjetësues dhe Kre të zgjedhjes dhe themelimit të shpëtimit".

"Kjo zgjedhje nuk u themelua mbi besimin e parashikuar dhe bindjen e besimit, shenjtërisë apo të ndonjë cilësie tjetër të mirë apo dispozite të njeriut si kusht paraprak, shkak apo kusht i varur; por njerëzit zgjidhen nga besimi dhe jo nga bindja e besimit, shenjtërisë etj".

"Ajo që përpiqet të ilustrojë në mënyrë të posaçme dhe të na rekomandojë hirin e përjetshëm dhe të pamerituar të zgjedhjes është dëshmia e shprehur e Shkrimit të Shenjtë se jo të gjithë, por vetëm disa, janë të zgjedhur, ndërsa të tjerët kanë kaluar përmes dekretit të përjetshëm, për të cilën Perëndia, nga kënaqësia e Tij e mirë sovrane, shumë e drejtë, e paqortueshme dhe e pandryshueshme, ka shpallur t'i lërë në mjerimin e përbashkët, të cilin ata vetë me dashje e kanë zgjedhur dhe të mos u japë atyre besimin shpëtues dhe hirin e kthimit; por, duke i lejuar në gjykimin e Tij të drejtë, në fund të fundit, për të ndjekur rrugët e tyre për shpalljen e drejtësisë së Tij, për t'i dënuar dhe ndëshkuar përgjithnjë, jo vetëm për shkak të mosbesimit të tyre, por edhe për të gjitha mëkatet e tyre"³.

Xhon MekArturi (John MacArthur) e përkufizon konceptin e zgjedhjes në libërthrin e tij *Chosen for Eternity: A Study of Election*. Ai shkruan:

"Doktrina e zgjedhjes e zbraps njeriun, sepse, në shikim të parë, duket si jo e drejtë që Perëndia të zgjedhë për të shpëtuar disa, por jo të tjerët" (faqe 9).

"Natyra e zgjedhjes është se Perëndia, përmes vullnetit të Tij hyjnor, zgjedh disa për shpëtim" (faqe 20).

"Një shpjegim i zakonit të zgjedhjes është se të zgjedhurit janë të përzgjedhur, sepse Perëndia e dinte që kohë më parë se çfarë do të bënin. Kjo e përkufizon paranjohjen si parashikim. Kam dëgjuar të shpjegohet se Perëndia ka parë përmes eonëve [epokave] të historisë, pa me anë të virtyteve të gjithëdijes së Tij se çfarë do të bënim ti dhe unë dhe më pas na zgjodhi apo nuk na zgjodhi mbështetur në atë që besuam apo nuk besuam. Kjo në fillim duket si një shpjegim i mirë, por nuk është e vërteta" (faqe 26).

² *The Treasury of the Bible: New Testament*, vëll 4, "Things that Accompany Salvation", f. 77.

³ *Canons of Dort, First Head of Doctrine - Divine Election and Reprobation*, artikujt 7, 9 dhe 15.

"Mbizotëruese në këto vargje (Efes. 1:1-4) është ideja se Perëndia sjell shpëtimin me anë të vullnetit, qëllimit dhe planit të Tij. Shpëtimi nuk vjen nga vullneti apo merita e njeriut" (faqe 53).

"Ne nuk vendosëm për Krishtin; Ai vendosi për ne" (faqe 54).

"Zgjedhja e paracaktuar e Perëndisë nuk varet nga ajo që pa në ne" (faqe 56).

"Perëndia në hirin e Tij sovran ka zgjedhur për të shpëtuar ata mbi të cilët ka vendosur dashurinë e Tij (Rom. 9:8-13). Ata janë të përzgjedhur nga rrjedha e burrave dhe e grave të pashpresa që po shkonte drejt e në ferr. Kjo është një e vërtetë përulëse dhe duhet të krijojë një mirënjohje madhështore nga ana jonë. Pse na zgjodhi ne Perëndia dhe jo të tjerët? Jo ngaqë ne e meritonin shpëtimin, por për të treguar "pasuritë e lavdisë së Tij" (faqe 62)⁴

A është ky përdorimi biblik i fjalës? Mënyra e vetme për t'i pranuar këto interpretime është të shqyrtojmë Shkrimet për të parë nëse këto gjëra qëndrojnë. Prandaj, qëllimi i këtyre faqeve është të kryejmë një hetim biblik të kuptimit të fjalës *zgjedhje*.

Shqyrtimi i Shkrimit

Për të kryer një hetim të tillë, është paraqitur çdo varg në Dhiatën e Re që përdor fjalën *eklektos*, *eklegomai* apo *ekloge*. Për lehtësi pune, këto vargje janë ndarë më pas në shtatë grupe vargjesh që janë të ngjashëm në domethënie apo përdorim. Ajo që vijon është një diskutim i çdo grupi⁵.

Grupi 1 - Vargjet me domethënie të qartë

Vargjet	Citimi
Mat 20:16	Kështu të fundit do të jenë të parët dhe të parët të fundit, sepse shumë janë të thirrur, por pak janë të zgjedhur (<i>eklektos</i>).
Mat. 22:14	Sepse shumë janë të thirrur, por pak janë të zgjedhur (<i>eklektos</i>).
Lluka 14:7	Dhe, duke vënë re se ata zgjidhnin (<i>eklegomai</i>) vendet e para në tryezë, Jezusi u thoshte atyre këtë shëmbëlltëri duke thënë:
Lluka 23:35	...po qe se me të vërtetë është Krishti, i zgjedhuri (<i>eklektos</i>) i Perëndisë.
Vep. 6:5	Dhe zgjodhën (<i>eklegomai</i>) Stefanin, njeri plot besim

⁴ MacArthur, John, *Chosen for Eternity: A Study of Election*.

⁵ Përveç të gjitha rasteve që janë treguar, të gjitha referimet biblike janë shkëputur nga Diodati i Ri, 1991-94, Lajmi i Mirë, Tiranë.

	dhe Frymë të Shenjtë...
Vep. 15:22	Atëherë iu duk e mirë apostujve dhe pleqve me gjithë kishën të dërgojnë në Antioki, me Palin dhe Barnabën, disa njerëz të zgjedhur (<i>eklegomai</i>) nga ata: Judën, i mbiquajtur Barsaba, dhe Silën, <u>njerëz me autoritet</u> ndër vëllezërit.
Vep. 15:25	...na u duk e mirë neve, të mbledhur tok me një zemër, të zgjedhim (<i>eklegomai</i>) disa njerëz dhe t'i dërgojmë bashkë me të dashurit tanë Barnaba dhe Pal, njerëz që <u>kanë përkushtuar jetën e tyre për emrin e Zotit</u> tonë Jezu Krishtit.
Rom. 16:13	Të fala Rufit, të zgjedhurit (<i>eklektos</i>) në Zotin, dhe nënës së tij që është edhe imja.
1 Kor. 1:27-29	...por Perëndia ka zgjedhur (<i>eklegomai</i>) gjërat e marra të botës për të turpëruar të urtët...
Jak. 2:5	... a nuk i zgjodhi (<i>eklegomai</i>) Perëndia të varfrit e botës që të jenë të pasur në besim dhe trashëgimtarë të mbretërisë që ua premtoi atyre që e duan?
1 Pjet. 2:4	Duke iu afruar atij, si te guri i gjallë, i flakur tej nga njerëzit, por i zgjedhur (<i>eklektos</i>) dhe i çmuar përpara Perëndisë.
1 Pjet. 2:6	Ja, unë po vë në Sion një gur çipi, të zgjedhur (<i>eklektos</i>), dhe ai që beson në të nuk do të turpërohet aspak.
1 Pjet. 2:9	Por ju jeni fis i zgjedhur (<i>eklektos</i>), priftëri mbretërore, një komb i shenjtë, një popull i fituar, që të shpallni mrekullitë e atij që ju thirri nga terri në dritën e tij të mrekullueshme.

Ashtu siç mund të shihet në secilin prej vargjeve, nuk ka dyshim përsa i përket kuptimit të fjalës *zgjedhje*. Për shembull, te Mateu 22:14 thuhet: "Sepse shumë janë të thirrur, por pak janë të zgjedhur". Në kontekstin e pjesës të zgjedhurit janë ata që ishin të veshur ashtu siç duhej, apo që iu përgjigjën thirrjes. Stefani u zgjodh sepse ishte një njeri plot me besim dhe Frymë të Shenjtë. Barnaba u zgjodh sepse ishte një njeri me autoritet. Rufi ishte një individ me një karakter të spikatur. Me fjalë të tjera, në secilin prej vargjeve ka diçka rreth objektit të zgjedhjes që ka nxitur zgjedhjen. Zgjedhja nuk ishte arbitrare në asnjë drejtim.

Te Lluca 9:35 (gjatë shpërfytyrimit) dhe Lluca 23:35 (në gjyqin e Tij) Krishti paraqitet si i Zgjedhuri. Vargu paralel i Llukës 9:35 te Mateu 17:5 thotë për Jezus Krishtin: "Ky është Biri im i dashur, në të jam kënaqur: dëgjojeni!". Ky varg nuk e përmend fjalën *i zgjedhur*, por shpreh qartë se Ati është i kënaqur me Birin e Tij. Isaia 42:1 i bashkon këto dy vargje së bashku dhe thotë:

"Ja shërbëtori im, që unë përkrah, i zgjedhuri im që më kënaq shpirtin."

Tani lind pyetja: A ishte Krishti i Zgjedhuri për shkak të zgjedhjes arbitrare, apo ngaqë kishte diçka për Krishtin që e bëri Atë të zgjidhej? Përgjigjja është e qartë. Jezus Krishti është i Zgjedhuri, sepse Ai është Personi në të cilin Ati gjen kënaqësi.

Përdorimi i fjalës tek 1 Korintasve 1:27-29 dhe te Jakobi 2:5 mëson se Perëndia zgjedh gjërat e ulëta të botës për të përshtjelluar të diturit. Ai zgjedh mënyrën e kundërt të asaj që zgjedh bota. Zgjedhja e Tij nuk është arbitrare dhe tekanjoze, por ka arsyetim të qartë.

Tek 1 Pjetrit kapitulli 2 kemi tre vargje që përdorin të njëjtën fjalë, *eklektos*. Në vargun 4 Zoti paraqitet si "i zgjedhur dhe i çmuar përpara Perëndisë". Versioni KJ përdor "të zgjedhur nga Perëndia" në vend të "i zgjedhur". Vargu 6 flet për Jezu Krishtin si "guri i zgjedhur". Së fundi, në vargun 9, të krishterët paraqiten si një "fis i zgjedhur". Meqë të tërë këto vargje përdorin të njëjtën fjalë, mund të jemi të sigurt se kuptimet janë të njëjta në çdo varg. Ajo që duhet të dimë është një varg që njëjtëson qartë domethënien e të tjerëve. Në fakt, çdo varg zbulon qartë domethënien e njëjtë.

Për shembull, në vargun 4 Krishti refuzohet nga njerëzit. Njeriu nuk e çmoi Zotin, por e kryqëzoi. Por në sytë e Atit, Jezus Krishti është i zgjedhur. Pse? A është arbitrare? Përkundrazi, për Atë Krishti është i Pëlqyeri. Ai është Personi me të cilin është kënaqur.

Për të kuptuar kuptimin e përdorimit të kësaj fjale në vargun 6, thjesht duhet të shqyrtojmë pjesën e Dhiatës së Vjetër (Isaia 28:16) nga e cila citohet. Ajo thotë:

"Prandaj kështu thotë Zoti, Zoti: 'Ja, unë vendos si themel në Sion një gur, një gur të provuar, një kokë qosheje të çmuar, një themel të sigurt; ai që i beson atij nuk do të ngutet'".

Vini re se ky varg nuk përdor "zgjedhur", por "të provuar". Guri (Krishti) u provua, u sprovua, apo u shqyrta dhe u gjet i pranueshëm. Sigurisht, domethënia e zgjedhjes në vargun 6 nuk është arbitrare dhe pa arsye, por kishte diçka rreth objektit që shtyu zgjedhjen.

Në të njëjtën mënyrë, vargu 9 mban mendimin e njëjtë se të krishterët janë një "fis i zgjedhur", ashtu si izraelitët ishin "populli i zgjedhur" i Perëndisë. E vëmë re këtë tek Isaia 43:20:

"Kafshët e fushave, çakejtë dhe strucët do të më përlevdojnë, sepse do t'i jap ujë shkretëtirës dhe lumenj vendit të vetmuar për t'i dhënë të pijë popullit tim, të zgjedhurit tim".

Është interesante të vëmë re se fjala hebraike *i zgjedhur* ka të njëjtin kuptim si në këtë pikë në greqisht. Për shembull, përdorimi i parë në Bibël i fjalës në hebraishte (*bachar*) haset te Zanafilla 6:2, e cila pohon: "Djemtë e Perëndisë panë që vajzat e njerëzve ishin të bukura, dhe morën për gra të gjitha ato që i zgjodhën vetë". Natyrisht, djemtë e Perëndisë zgjodhën gra jo arbitrarisht, por për një arsye: ato ishin të bukura. Kishte diçka rreth objektit që shtyu në këtë zgjedhje. Kjo domethënie është mbizotëruese në tërë Dhiatën e Vjetër. Lexuesi mund të shikojë te Shtojca A për një shtjellim të kësaj pike.

Prandaj, shohim se këto vargje tregojnë se përdorimi i *zgjedhjes* do të thotë qartë se ka diçka rreth objektit të zgjedhjes që ka shtyrë në këtë zgjedhje. Zgjedhja nuk u mbështet në ndonjë përzgjedhje arbitrare. Megjithatë, Xhon Mekarturi (John MacArthur) pohon se "të krishterët janë një fis i zgjedhur për shpëtim nga Perëndia" në kuptimin se Perëndia "do të shpëtojë cilindo të zgjedhë për të shpëtuar" (*Chosen for Eternity*, faqet 16,17). Shkrimi në mënyrë të qartë nuk mbështet përfundime të tilla.

Grupi 2 - Zgjedhja e Izraelit

Vargjet	Citimi
---------	--------

Vep. 13:17	Perëndia e këtij populli të Izraelit i zgjodhi (<i>eklegomai</i>) etërit tanë, dhe e bëri të madh popullin gjatë qëndrimit në vendin e Egjiptit; pastaj, me krahë të fuqishëm, e nxori që andej.
Rom. 9:11	(sepse para se t'i lindnin fëmijët dhe para se të bënin ndonjë të mirë a të keqe, që të mbetej i patundur propozimi i Perëndisë për të zgjedhur (<i>ekloge</i>) jo sipas veprave, po prej atij që thërret).
Rom. 11:5	Kështu, pra, edhe në kohën e tanishme ka mbetur një mbetje pas zgjedhjes (<i>ekloge</i>) së hirit.
Rom. 11:7	E çfarë, atëherë? Izraeli nuk e mori atë që kërkonte, kurse të zgjedhurit (<i>ekloge</i>) e morën, dhe të tjerët u verbuan.
Rom. 11:28	Përsa i përket ungjillit ata janë armiq për hirin tuaj, por përsa i përket zgjedhjes (<i>ekloge</i>), janë të dashur për hir të etërve.

Këto vargje kanë të bëjnë me zgjedhjen e Izraelit nga Perëndia. Para së gjithash, është e qartë se kjo nuk i referohet pikë së pari shpëtimit, meqë jo tërë Izraeli u shpëtua. Melkisedeku u shpëtua, por nuk ishte një izraelit. Për më tepër, zgjedhja rrodhi në një vend privilegj për këtë popull, ashtu siç mëson Romakëve 9. Së dyti, edhe në zgjedhjen e Perëndisë ndaj Izraelit, zgjedhja e Tij nuk ishte arbitrare dhe e pavarur nga objekti i zgjedhjes, por ishte në bazë të një arsyeje. Romakëve 9:8,9 tregon se bijtë e Izraelit janë bijtë e premtimit. Çfarë premtimi? Premtimi që Perëndia u dha etërve (në mënyrë të veçantë Abrahamit)! Shumë njerëz do të citojnë Ligjin e Përtërirë 7:7 për të vërtetuar se Perëndia e zgjodhi Izraelin ngaqë i zgjodhi [arbitrarisht]. Ata do të citojnë:

"Zoti nuk e ka vënë dashurinë e tij mbi ju, as nuk ju ka zgjedhur, sepse nuk ishit më të shumtë nga asnjë popull tjetër; ju ishit në fakt më i vogli i të gjithë popujve".

Fatkeqësisht, ata harrojnë mbarimin e ligjëratës, që thotë:

"Por sepse Zoti ju do dhe ka dashuri të mbajë betimin që u ka bërë etërve tuaj, ai ju nxori me një dorë të fuqishme dhe ju shpëtoi nga shtëpia e skllavërisë, nga dora e Faraonit, mbretit të Egjiptit".

Shikoni, Zoti e zgjodhi Izraelin ngaqë Ai i kishte bërë një premtim (apo zotim) Abrahamit. Zanafilla 22:18 e nxjerr këtë në pah kur Abrahami po ofronte Isakun:

"Dhe tërë kombet e tokës do të bekohen te pasardhësit e tu, *sepse ti iu binde zërit tim*".

Më vonë Perëndia i kujton Isakut të njëjtin premtim:

"... dhe të gjitha kombet e tokës do të bekohen te pasardhësit e tu, *sepse Abrahami iu bind vullnetit tim dhe respektoi urdhrat, urdhërimet, statutet dhe ligjet e mia*" (Zan. 26:4,5).

Në mënyrë të qartë, Perëndia nuk e zgjodhi Izraelin arbitrarisht, por ngaqë Abrahami iu bind zërit të Perëndisë. Atëherë Perëndia i bëri një zotim (premtim) Abrahamit dhe pasardhësve të Tij, izraelitëve.

Pa dyshim, Romakëve 9 paraqet disa pyetje të ligjshme që u duhet dhënë ndershmërisht përgjigje. Ato janë: A nuk e ngurtëson Perëndia (në mënyrë të veçantë Faraonin) këdo që i pëlqen (Romakëve 9:15-18)? A nuk cakton arbitrarisht Perëndia disa (në mënyrë të veçantë Faraonin) të jenë enë zemërimi (Romakëve 9:22)? A nuk ka të drejtë Perëndia të jetë si Poçari dhe të bëjë disa enë zemërimi? Nga një lexim i zakonshëm i pjesës duket se është kështu, dhe kësaj Perëndia zgjedh arbitrarisht (ose duhet të themi në mënyrë sovrane) disa për mallkim.

Për t'u dhënë përgjigje këtyre pyetjeve, thjesht duhet të kthehemi dhe të lexojmë kontekstin se kur i bën Perëndia shpallje të tilla të qëllimeve të Tij. Nuk ka qenë kurrë një shpallje arbitrare, por më tepër e mbështetur në përgjigjen e njeriut. Vini re se ka disa citime nga Dhiata e Vjetër te Romakëve 9. Për shembull, kur shpalli Perëndia se Ai "do të ngrinte Faraonin për të treguar fuqinë e Tij" (Romakëve 9:17 krahasuar me Eksodin 9:16)? Për më tepër, kur e "ngurtësoi" Perëndia zemrën e Faraonit? Këto gjenden tek Eksodi kapitujt 3 deri në 14 dhe tregojnë se shpalljet dhe ngurtësimet e Tij ndodhën vetëm *pasi* Faraoni kishte refuzuar në fillim të vërtetën.

Në mënyrë të ngjashme, ilustrimi i poçarit dhe argjilës te Jeremia 18:1-11 tregon se veprimet e Perëndisë janë me kushte në bazë të përgjigjes së njeriut. Lexuesi mund të shkojë te Shtojca B për një shtjellim të kësaj pike.

Grupi 3 – Referime të zgjedhjes së Perëndisë

Vargjet	Citimi
Gjoni 15:16	Nuk më keni zgjedhur (<i>eklegomai</i>) ju mua, por unë ju kam zgjedhur (<i>eklegomai</i>) juve; dhe ju caktova të shkoni dhe të jepni fryt, dhe fryti juaj të jetë i qëndrueshëm, që, çfarëdo gjë që t'i kërkoni Atit në emrin tim, ai t'ju japë.
Gjon 15:19	Po të ishit nga bota, bota do të donte të vetët; por sepse nuk jeni nga bota, por unë ju kam zgjedhur (<i>eklegomai</i>) nga bota, prandaj bota ju urren.
1 Thes. 1:4	..duke ditur, vëllezër të dashur prej Perëndisë, të zgjedhurit (<i>ekloge</i>) tuaj.

Këto tre vargje pohojnë thjesht se Perëndia zgjedh. Ato nuk pohojnë bazën e zgjedhjes së Tij, por vetëm se Ai zgjedh. Nuk ka ndonjë tregues se zgjedhja është e pavarur nga përgjigja e njeriut. Nga të tre vargjet, dy prej tyre tregojnë qëllimin e zgjedhjes së Tij. Për shembull, te Gjoni 15:16 (ku Jezusi po u flet dishepujve të Tij) thuhet se Ai ka zgjedhur dhe i ka caktuar ata për të dhënë fryt (jo shpëtim). Përfundimi ynë është se këto vargje nuk japin ndonjë provë përsa u përket sfondeve të zgjedhjes.

Grupi 4 – Referimi ndaj besimtarëve

Vargjet	Citimi
---------	--------

Mat. 24:22	Dhe, po të mos shkurtoheshin ato ditë, asnjë mish nuk do të shpëtonte; por për shkak të të zgjedhurve (<i>eklektos</i>), ato ditë do të shkurtohen.
Mat. 24:24	Sepse do të dalin të krishterë të rremë dhe profetë të rremë, dhe do të bëjnë shenja të mëdha dhe mrekulli të tilla aq sa t'i mashtrojnë, po të ishte e mundur, edhe të zgjedhurit (<i>eklektos</i>).
Mat. 24:31	Ai do t'i dërgojë engjëjt e vet me tinguj të fuqishëm borie; dhe ata do t'i mbledhin të zgjedhurit (<i>eklektos</i>) e tij nga të katër erërat, nga një skaj i qiellit te tjetri.
Marku 13:20	Dhe, nëse Zoti nuk do t'i kishte shkurtuar ato ditë, asnjë i gjallë nuk do të shpëtonte; por Zoti i shkurtoi ato ditë për shkak të të zgjedhurve (<i>eklektos</i>), që ai i zgjodhi (<i>eklegomai</i>)
Marku 13:22	Sepse do të dalin të krishterë të rremë dhe profetë të rremë dhe do të bëjnë shenja e çudi për të gënjyer, po të jetë e mundur, edhe të zgjedhurit (<i>eklektos</i>).
Marku 13:27	Atëherë ai do të dërgojë engjëjt e vet dhe do t'i mbledhë të zgjedhurit (<i>eklektos</i>) e vet nga të katër erërat, nga skaji i tokës deri në skaj të qiellit.
Lluka 18:7	Vallë Perëndia nuk do të marrë hak për të zgjedhurit (<i>eklektos</i>) e tij që i këlthasin atij ditë e natë? A do të vonojë, vallë, të ndërhyjë në favor të tyre?
Romak. 8:33	Kush do t'i padisë të zgjedhurit (<i>eklektos</i>) e Perëndisë? Perëndia është ai që i shfajëson.
Kolos. 3:12	Vishuni, pra, si të zgjedhur (<i>eklektos</i>) të Perëndisë, shenjtorë dhe të dashur, me dhembshuri të brendshme, me mirësinë, përvullësinë, zemërbutësinë dhe me durimin.
2 Tim. 2:10	Prandaj unë i duroj të gjitha për shkak të të zgjedhurve (<i>eklektos</i>), që ata të kenë shpëtimin që është në Krishtin Jezus, bashkë me lavdi të përjetshme.
Titit 1:1	Pali, shërbëtor i Perëndisë dhe apostull i Jezu Krishtit, sipas besimit të të zgjedhurve (<i>eklektos</i>) të Perëndisë dhe njohjes të së vërtetës që është sipas perëndishmërisë.
Zbu. 17:14	Ata do të luftojnë kundër Qengjit dhe Qengji do t'i mundë, sepse ai është Zot i zotërve dhe Mbret i mbretërve; dhe ata që janë me të janë të thirrur, të

Ky grup vargjesh tregon se fjala "zgjedhje" përdoret zakonisht si një term për besimtarët. Ato nuk na japin ndonjë provë përsa i përket sfondit të zgjedhjes së Perëndisë.

Grupi 5 – Referimi ndaj apostujve

Vargjet	Citimi
Lluka 6:13	Dhe kur zbardhi dita, thirri pranë vetes dishepujt e vet dhe zgjodhi (<i>eklegomai</i>) prej tyre dymbëdhjetë, të cilëve u dha edhe emrin apostuj.
Gjoni 6:70	Jezusi iu përgjigj atyre: "A nuk ju kam zgjedhur (<i>eklegomai</i>) unë ju të dymbëdhjetët? E një prej jush është një djall".
Gjoni 13:18	Nuk po flas për ju të gjithë; unë i njoh ata që kam zgjedhur (<i>eklegomai</i>), por duhet të përmbushet ky Shkrim: "Ai që ha bukën me mua, ka ngritur thembrën kundër meje".
Vep. 1:2	Deri në ditën në të cilën u mor në qiell, pasi u kishte dhënë urdhërime nëpërmjet Frymës së Shenjtë apostujve që ai kishte zgjedhur (<i>eklegomai</i>).
Vep. 1:24	Dhe, duke u lutur, thanë: "Ti, o Zot, që i njeh zemrat e të gjithëve, trego cilin nga këta të dy ke zgjedhur (<i>eklegomai</i>)".
Vep. 9:15	Por Zoti i tha: "Shko, sepse ai është vegla që unë kam zgjedhur (<i>ekloge</i>) për ta sjellë emrin tim përpara johebrenjve, mbretërve dhe bijve të Izraelit".
Vep. 15:7	Dhe duke qenë se lindi një diskutim i madh, Pjetri u çua në këmbë dhe u tha atyre: "Vëllezër, ju e dini se që në kohët e para Perëndia midis nesh më zgjodhi (<i>eklegomai</i>) mua, që me anë të gojës sime johebrenjtë të dëgjojnë fjalën e ungjillit dhe të besojnë".

Ky grup vargjesh tregon se Perëndia zgjedh dymbëdhjetë apostujt. Në mënyrë të qartë zgjedhja e Tij në këtë rast ishte për një detyrë dhe jo për shpëtim. Ato nuk na japin ndonjë provë përsa i përket sfondit të zgjedhjes së Perëndisë.

Grupi 6 – Vargje të ndryshme

Vargjet	Citimi
1 Tim. 5:21	Unë të vë në be përpara Perëndisë, dhe Zotit Jezu Krisht dhe engjëjve të zgjedhur (<i>eklektos</i>), që t'i zbatosh këto gjëra pa paragjykime, dhe mos bëj asgjë me anësi.
2 Gjon. 1:1	Plaku, zonjës së zgjedhur (<i>eklektos</i>) dhe bijve të saj që i dua në të vërtetë, dhe jo vetëm unë, por edhe të gjithë ata që e kanë njohur të vërtetën.
2 Gjon. 1:13	Bijtë e motrës sate të zgjedhur (<i>eklektos</i>) të përshëndesin. Amen.

Këto tre vargje e përdorin thjesht termin si një mbiemër. Nëse jo, përdorimi duhet të nënkuptojë ndonjë cilësi rreth objektit të zgjedhur. Për shembull, "engjëjve të zgjedhur" mund të jetë një grup i veçantë engjëjsh në përbashkësi të ngushtë me Perëndinë.

Grupi 7 – Vargje në lidhje me marrëdhënien tonë me Perëndinë

Vargjet	Citimi
Efes. 1:4	Sikurse na zgjodhi (<i>eklegomai</i>) në të përpara se të themelohej bota, që të jemi të shenjtë dhe të papërlyer përpara tij në dashuri.
1 Pjet. 1:1-2	Pjetri, apostull i Jezu Krishtit, të zgjedhurve (<i>eklektos</i>) që rrijnë në diasporën e Pontit, të Galatisë, të Kapadokisë, të Azisë dhe të Bitinisë, të zgjedhurve sipas paranjohjes së Perëndisë, Atit.
2 Pjet. 1:10	Prandaj, vëllezër, përpiquni gjithnjë e më shumë ta përforconi thirrjen dhe zgjedhjen (<i>ekloge</i>) tuaj, sepse, duke bërë këto gjëra, nuk do të pengoheni kurrë.

Tashmë mbërrijmë në tre vargjet e fundit që përdorin fjalën *zgjedhje*. Është e sigurt të themi se këto vargje i përkasin ndonjë aspekti të marrëdhënies sonë me Perëndinë.

Nga shqyrtimi ynë i Shkrimit përdorimi i fjalës *zgjedhje* do të thotë se ka diçka rreth objektit që çoi në zgjedhje. Zgjedhja nuk mbështetet në ndonjë përzgjedhje arbitrare. Kjo mësohet qartë nga shumë vargje në grupet 1 e 2 dhe përdorimi në Dhiatën e Vjetër. Megjithëse, grupet 3, 4, 5 e 6 janë ndriçues në mënyra të tjera (për shembull, është një term që i referohet besimtarëve), këto vargje janë asnjëherë përsa i përket sfondit për zgjedhje. Prandaj, kur duam të interpretojmë këto tre vargje, duhet t'i mbajmë këto përfundime të mëparshme në mendje përsa i përket domethënies së fjalës.

Duke shqyrtuar Efesianëve 1:4 zbulojmë se ky varg pohon tri gjëra:

1. Kush zgjedh? Perëndia.
2. Kur zgjedh Perëndia? Para themelimit të botës.

3. Qëllimi i zgjedhjes së Tij? Që të jemi të shenjtë dhe të panjollë.

Ky varg nuk pohon se Perëndia zgjedh arbitrarisht (në mënyrë sovrane). Pra, Efes. 1:4 nuk pohon se sfondi i zgjedhjes së Tij ishte plotësisht pa parë zgjedhjen e individit.

Duke studiuar 1 Pjetrit 1:1 duhet të kemi në mendje se si Pjetri e ka përdorur tashmë fjalën në këtë letër. Kujtojmë se në grupin 1 kemi tre referime të 1 Pjetrit 2 (vargjet 4, 6 e 9) që përdorin fjalën *eklektos*. Ashtu siç tregoi diskutimi ynë, çdo varg zbulon qartë se Pjetri e përdor në mënyrë të qenësishme fjalën për të treguar se nuk kemi të bëjmë me një zgjedhje arbitrare. Për më tepër, kishte diçka që çoi në zgjedhje. Që prej këtej, kur mbërrijmë te 1 Pjetrit 1:1 nuk mund të ndryshojmë domethëniet pa ndonjë përligje thelbësore. Për më tepër, *ky varg, në fakt, pohon bazën për zgjedhjen e Perëndisë*. Ai thotë se ne jemi zgjedhur "sipas paranjohjes së Perëndisë". Do të merremi me këtë koncept më gjerë pas pak.

Së fundi, 2 Pjetrit 1:10, pa dyshim, tregon se të zgjedhurit e Perëndisë nuk është i pavarur nga përgjegjësia njerëzore. Si mund të jetë dikush i kujdesshëm rreth bërjes së thirrjes dhe zgjedhjes së Perëndisë nëse zgjedhja e Tij ishte arbitrare dhe pa pjesën e individit? Nëse do të ishte kështu, çfarëdo gjëje të bëjë apo shpresojë një njeri nuk mund të prekë zgjedhjen e Perëndisë.

Përfundim

Pas shqyrtimit të kujdesshëm të çdo vargu në Dhiatën e Re që përdor fjalën *eklektos*, *eklegomai* apo *ekloge*, përfundimi ynë është se nuk ka mbështetje në Shkrim për shprehjen "zgjedhje sovrane". Ndërsa është e qartë se, në fakt, Perëndia zgjedh individët, zgjedhja e Tij nuk është kurrë e pavarur dhe pa pjesën e njeriut.

Lind një pyetje e natyrshme: si i zgjedh Perëndia individët? Një përgjigje gjendet te 1 Pjetrit 1:1 "sipas paranjohjes së Perëndisë". Pra, paranjohja ndërthuret në zgjedhjen e Tij. Është thelbësore dhe interesante të vëmë re se 1 Pjetrit 1:1 nuk thotë: "paranjohur sipas zgjedhjes". Paranjohja paraprin zgjedhjen.

Paranjohja është fjala e përdorur vetëm shtatë herë në Dhiatën e Re si më poshtë:

Vargjet	Citimi
Vep. 2:33	Ai, pra, sipas këshillit të caktuar dhe të paranjohur të Perëndisë, ju dorëzua juve dhe ju e zutë dhe, me duart e të padrejtëve, e gozhduat në kryq dhe e vratë.
Vep. 26:5	Ata më njohin qysh atëherë dhe mund të dëshmojnë, po deshën, se kam jetuar si farise, sipas sektit më të drejtë të fesë sonë.
Rom. 8:29	Sepse ata që ai i ka njohur që më parë, edhe i ka paracaktuar që të jenë të ngjashëm me shëmbëlltyrën e Birit të tij, kështu që ai të jetë i parëlinduri në mes të shumë vëllezërve.
Rom. 11:2	Perëndia nuk e hodhi poshtë popullin e vet, të cilin e njohu që përpara. A nuk e dini ju ç'thotë Shkrimi për Elian? Si i drejtohet ai Perëndisë kundër Izraelit, duke thënë...

1 Pjet. 1:2	Të zgjedhurve sipas paranjohjes së Perëndisë, Atit, me anë të shenjtërimit të Frymës, për t'u bindur dhe për t'u spërkatur me gjakun e Jezu Krishtit; hiri dhe paqja u shtoftë mbi ju.
1 Pjet. 1:20	të paranjohur përpara krijimit të botës, por të shfaqur kohët e fundit për ju.
2 Pjet. 3:17	Ju pra, shumë të dashur, duke i ditur këto gjëra, ruajuni se mos ligështoheni në qëndresën tuaj, të tërhequr nga gabimi i të pabesëve.

"Paranjohje" do të thotë të dish përpara diçka, apo të njohësh para se të ndodhë (shikoni Kittle, faqe 119). Vaini (W. E. Vine) shkruan se paranjohja është një aspekt i gjithëdijes së Perëndisë, megjithatë, nuk e përjashton vullnetin njerëzor. Te Veprat e Apostujve 2:33 vepra flijuese e Krishtit njihet në mendjen e Perëndisë shumë kohë para se të ndodhte. Vini re se në këtë varg paranjohja është e ndarë nga plani i paracaktuar i Perëndisë. Romakëve 8:29 tregon se "ata që ai i ka njohur që më parë" janë të shpëtuar. Ky varg është i ngjashëm me 1 Pjetrit 1:20 ku thuhet: "të paranjohur përpara krijimit të botës". A mos do të thotë kjo se Perëndia dinte vetëm se Zoti ekzistonte? Jo! Do të thotë se Perëndia njihet që më parë çdo gjë rreth Jezusit, por në mënyrë të veçantë veprën e Tij të shpengimit. Ky mendim nxirret nga Veprat e Apostujve 2:33 kur vepra shpenguese e Krishtit njihet në mendjen e Perëndisë para se të ndodhte, por tashmë është përmbushur fjalë për fjalë në kohët e fundit. E njëjta ide jepet te Zbulesa 13:8 kur flitet për Qengjin: "që ishte vrarë që nga krijimi i botës". Pali shkruan te Veprat e Apostujve 26:5 se judenjtë kishin njohje të mëparshme të tij dhe Pjetri nxit shenjtorët te 2 Pjetrit 3:17 të jenë syçelë, sepse tashmë i dinë paralajmërimet dhe mësimet e tij që më parë.

Për më tepër, përdorimi i ndërthurur i koncepteve "paranjohje" dhe "i zgjedhur" te 1 Pjetrit 1:2 kërkon që Perëndia të paranjohë diçka rreth individit meqë zgjedhja nuk është kurrë e pavarur, apo pa pjesën e objektit të zgjedhur. Për shembull, te Romakëve 8:29 flitet për "ata që ai i ka njohur që më parë". Kjo nuk do të thotë një paranjohje indiskriminuese (arbitrare, pa qëllim), meqë Perëndia njeh çdo njeri që ka lindur.

Por çfarë "paranjohu" Perëndia që të zgjedhë një individ? 2 Thes. 2:13 pohon:

"...sepse Perëndia ju zgjodhi (*haireomai*) që në fillim për t'ju shpëtuar, me anë të shenjtërimit të Frymës dhe të besimit në të vërtetën".

Edhe pse një fjalë tjetër greke përdoret për zgjedhjen në vend të *eklektos* ky varg shfaqet për të pohuar se Perëndia ka zgjedhur individët për shpëtim mbështetur në dy arsye. Njëra është shenjtërimi me anë të Frymës. Kjo flet për domosdoshmërinë e veprës para kthimit të Frymës së Shenjtë për të bindur njerëzit për mëkat, shtyrjen dhe drejtimin te Krishti dhe vepra e Tij shpenguese. Aspekti i dytë është "besimi në të vërtetën". Kjo është përgjegjësia e njeriut dhe, besoj, është ajo që paranjeh Perëndia. Para themelimit të botës Perëndia paranjohte se kush do t'i përgjigjej me besim mesazhit të ungjillit. Sipas paranjohjes së Tij Ai na zgjedh në Krishtin në atë kohë. Pra, në mendjen e Perëndisë ne ishim vendosur "në Krishtin" para themelimit të botës. Kjo është e ngjashme me Romakëve 8:30 ku thuhet se "ata që i shfajësoi, ata edhe i përlëvdoi". Ne jemi përlëvdur në mendjen e Perëndisë para se kjo të ndodhë. Megjithëse ne NUK jemi dakord me

shumë doktrina menonite (humbja e shpëtimit, këmbëngulja për ta mbajtur shpëtimit etj.), shikoni Shtojcën C për përfundime të tilla të ngjashme, ashtu siç janë cituar nga Rrëfimi Menonit.

Disa mund të përmendin Efesianëve 1:5 ku pohohet se zgjedhja dhe paracaktimi janë kryer "sipas pëlqimit të vullnetit të vet" si diçka e mirëqenë se zgjedhja e Perëndisë është e pavarur nga njeriu. Megjithatë, kjo nuk ka kuptim meqë pëlqimi i vullnetit të Tij do të përfshijë 2 Pjetrit 3:9 ku pohohet se Perëndia dëshiron që asnjë të mos humbasë. Nëse zgjedhja mbështetet thjesht mbi këtë parim, atëherë Perëndia mund të shpëtojë cilindo. Megjithatë, është e vërtetë se të vendosurit "në Krishtin", paracaktimi i birësimit si bij dhe tërë përfitimet e tjera që marrim janë me të vërtetë "sipas pëlqimit të vullnetit të vet". Perëndia nuk ishte detyruar të na bekonte me çdo bekim frymëror në vendet qiellore (Efes. 1:3).

Për më tepër, ata që marrin pozicionin se Perëndia zgjedh disa në mënyrë sovrane (pra, plotësisht i pavarur nga përgjigjja e njeriut) për shpëtim (dhe jo të tjerët) kanë një kontradiktë të madhe të papajtueshme me dëshirën e Perëndisë që tërë njerëzimi të vijë në shpëtim. Edhe Xhonatan Eduërdsi (Jonathan Edwards) pranon se ka luftuar me një koncept të tillë gjatë rrjedhës së jetës së tij, ndërsa shkruan:

"Që nga fëmijëria mendja ime ka qenë e mbushur me kundërshtime ndaj doktrinës së sovranitetit të Perëndisë në zgjedhjen e atij që do t'i jepte jetën e përjetshme dhe refuzimin e atij që pëlqente, duke i lënë ata të humbasin dhe të vuajnë përjetësisht. Dukej si një doktrinë e tmerrshme për mua. Por, zakonisht, që nga ajo bindje e parë atëherë, pata një lloj tjetër ndjenje të sovranitetit të Perëndisë. Zakonisht ka pasur jo vetëm një bindje, por një bindje të gëzuar. Doktrina është shfaqur shumë shpesh tejet e pëlqyeshme, e shndritshme dhe e ëmbël. Sovraniteti absolut është diçka që më pëlqen t'ia atribuoj Perëndisë. Por bindja ime e parë nuk ishte e tillë"⁶.

Megjithatë, Pjetri ka shkruar te 2 Pjetrit 3:9 se Perëndia "nuk do që ndokush të humbasë, por që të gjithë të vijnë në pendim". Te Veprat e Apostujve 17:30 Perëndia cakton që tërë njerëzit të pendohen. Perëndia parashikon shpëtimitin përmes Birit të Tij, tërheqjen dhe bindjen e njerëzve për mëkat, pa të cilën askush nuk mund të shpëtohet. Gjoni 6:44 e nxjerr këtë në pah kur Jezusi thotë: "Askush nuk mund të vijë tek unë, po qe se Ati që më ka dërguar nuk e tërheq...". Megjithatë, thotë gjithashtu se Perëndia tërheq tërë njerëzit. Jezusi pohon një gjë të tillë te Gjoni 12:32: "Dhe unë, kur të jem ngritur lart nga toka, do t'i tërheq të gjithë tek unë". Disa përpiqen ta mënjanojnë këtë duke i dhënë një përcaktim tjetër fjalës "të gjithë" në "të gjithë të zgjedhurit".

Në vend që t'u japim një përcaktim tjetër fjalëve dhe të ndërlikojmë Fjalën e Perëndisë, është thelbësore të kuptojmë domethënien dhe përdorimin e fjalës *eklektos*. Perëndia nuk zgjedh disa për shpëtim pa ndonjë referim ndaj personit, apo se si do t'i përgjigjen ungjillit. Perëndia zgjedh ata që përjetojnë besimin. Perëndia zgjedh, por zgjedhja e Tij nuk është e pavarur nga përgjigjja e njeriut ndaj mesazhit të ungjillit.

Është shpresa e autorit që studiuesi i Shkrimit të sfidohet për të qenë një bereas dhe të shqyrtojë gjërat për të parë nëse do të jetë kështu. Lexuesi mund të shkojë te Shtojca D për përgjigjet e disa kundërshtimeve të zakonshme.

⁶ Murray, Iain, *Jonathan Edwards: A New Biography*.

Bibliografi

Chafer, Lewis S. *Systematic Theology*. Dallas Seminary Press/Zondervan, Dallas, Texas, 1975.

Kittle, G. and F. Friedrich, Editors. *Theological Dictionary of the New Testament*. Abridged by G. Bromiley, Eerdmans, Grand Rapids, Michigan, 1985.

MacArthur, John F. *Chosen for Eternity: A Study of Election*. Moody Press, Chicago, 1989.

MacArthur, John F. *The MacArthur New Testament Commentary: Ephesians*, Moody Press, Chicago, 1986.

Murray, Iain. *Jonathan Edwards: A New Biography*. Banner of Truth, Carisle, Pennsylvania, 1987.

Spurgeon, Charles H.. *The Treasury of the Bible: New Testament*. vol. 4, London: Marshall, Morgan and Scott, 1963.

Van Braght, Thieleman J. *Martyrs Mirror*. Herald Press, Scottdale, Penn., 1990.

Vine, W. E. *An Expository Dictionary of New Testament Words*. Fleming Revell Company, Old Tappan, New Jersey, 1966.

Shtojca A

Poshtë janë përzgjedhur referenca që tregojnë qartë se fjala zgjedhje ka të njëjtin kuptim në Dhiatën e Vjetër ashtu si në të Renë. Lexuesi le të nxitet të bëjë një studim të mëtejshëm.

Vargu	Citimi
Zanafilla 13:11	Kështu Loti zgjodhi për vete tërë fushën e Jordanit.
Eksodi 18:25	Kështu Moisiu zgjodhi në tërë Izraelin disa njerëz të aftë dhe i vuri si krerë të popullit: krerë të mijërave, krerë të qindrave, krerë të pesëdhjetërave dhe krerë të dhjetërave.
Jozueu 24:15	Dhe në rast se ju duket një gjë e keqe t'i shërbeni Zotit, zgjidhni sot kujt doni t'i shërbeni, o perëndive të cilëve u shërbyen etërit tuaj matanë lumit, o perëndive të amorenjve, në vendin e të cilëve ju banoni sot; sa për mua dhe për shtëpinë time do t'i shërbejmë Zotit.
Numrat 16:5-7 LiP. 12:11	Pastaj i foli Koreut dhe gjithë njerëzve të tij, duke u thënë: "Nesër në mëngjes Zoti do të tregojë kush është i tij dhe kush është i shenjtë, dhe ai do ta afrojë pranë vetes; do të afrojë pranë vetes atë që ai ka zgjedhur. Bëni kështu: merrni temjanica, ti Kore, dhe gjithë njerëzit e tu; nesër i mbushni me zjarr dhe u hidhni sipër temjan para Zotit; dhe ai që Zoti do të ketë zgjedhur do të jetë i shenjtë. E kaluat masën, o bij të Levit!". Atëherë do të ketë një vend ku Zoti, Perëndia juaj, do të zgjedhë për të vendosur emrin e tij dhe aty do të çoni tërë ato që unë ju urdhëroj: olokaustet tuaja, flijimet tuaja, të dhjetat tuaja, ofertat e larta të duarve tuaja dhe të gjitha ofertat e zgjedhura që i keni premtuar si kusht Zotit.

Për shembull, Loti zgjodhi fushat e Jordanit sepse ishin të pasura dhe pjellore. Moisiu zgjodhi njerëz "të aftë", Jozueu u bën thirrje dëgjuesve të tij të bëjnë një zgjedhje të zgjuar dhe morale, dhe Perëndia urdhëron që cilësia apo betimet "më të mira" t'i çohen Atij në adhurim. Në secilin prej rasteve kishte diçka rreth objektit që shtyu në zgjedhje. I njëjti kuptim nxirret gjithashtu nga zgjedhja e Saulit prej Perëndisë:

Vargu	Citimi
1 Sam. 9:2	Ai kishte një djalë të quajtur Saul, i ri dhe i bukur...
1 Sam. 10:23	Vrapuan ta nxjerrin që andej; kështu ai u paraqit para popullit, dhe ishte më i lartë se gjithë njerëzit nga supi e lart. Pastaj Samueli i tha tërë popullit: "E shihni atë që ka zgjedhur Zoti? Nuk ka asnjë si ai në tërë popullin". Kështu tërë populli lëshoi britma gëzimi dhe thirri: "Rroftë mbreti!".

Sauli u zgjodh për shkak të karakteristikave të tij fizike që donte populli.

Edhe në zgjedhjen që bën Perëndia për Davidin, shohim arsye të lidhura me objektin e zgjedhjes siç tregohet në këto vargje:

Vargu	Citimi
Psalmi 89:19	...përlëvdova një të zgjedhur nga populli.
1 Sam. 13:14	...Zoti ka kërkuar një njeri <u>simbas zemrës së tij</u> .
1 Sam. 16:6-10	Kur ata arritën, ai ia vuri syrin Eliabit dhe tha: "Me siguri i vajosuri i Zotit është para tij". Por Zoti i tha Samuelit: "Mos ia shiko as pamjen, as shtatgjatësinë, sepse unë e kam refuzuar, sepse Zoti nuk shikon si shikon njeriu, <u>njeriu shikon pamjen, kurse Zoti shikon zemrën</u> ". Atëherë Isai thirri Abinadabin dhe e bëri të kalojë përpara Samuelit; por Samueli tha: "Zoti nuk <u>zgjodhi</u> as këtë". Pastaj Isai bëri të kalojë Shamahu, por Samueli tha: "Zoti nuk <u>zgjodhi</u> as këtë". Kështu Isai bëri të kalojnë shtatë nga bijtë e tij përpara Samuelit; por Samueli i tha Isait: "Zoti <u>nuk zgjodhi</u> asnjë prej tyre".
1 Mbretërve 11:34	Megjithatë nuk do të heq nga duart e tij tërë mbretërinë, sepse e kam caktuar princ për të gjithë kohën e jetës së tij, për dashurinë që ndiej për Davidin, shërbëtorin tim, <u>që unë kam zgjedhur dhe që ka respektuar urdhërimet dhe statutet e mia</u> .

Është e qartë se Perëndia kishte si qëllim të zgjidhte dikë sipas zemrës së Tij midis popullit. Davidi u zgjodh ngaqë ishte një njeri i cilësisë së dashur prej tij. Zemra e tij ishte e kthyer ndaj Perëndisë. Zgjedhja e Perëndisë nuk ishte e pavarur nga Davidi. Në fakt, tërë pjesët e mësipërme nga Dhiata e Vjetër tregojnë se përdorimi i fjalës nuk nënkupton kurrë një zgjedhje arbitrare të pavarur nga objekti i zgjedhur.

Shtojca B

Kur e ngurtësoi Perëndia zemrën e faraonit? Vini re kontekstin e citimit te Romakëve 9:17.

Vargu	Citimi
Eksodi 3:19	Por unë e di që mbreti i Egjiptit nuk do t'ju lejojë të shkoni, veç po të jetë i shtrënguar nga një dorë e fuqishme.
Eksodi 4:21	...por unë do ta ngurtësoj zemrën e tij dhe ai nuk do ta lërë popullin të shkojë.
Eksodi 7:13	Por zemra e Faraonit u ngurtësua (para plagës së parë).
Eksodi 8:15	Po kur Faraoni pa që kishte pak lehtësim, e ngurtësoi zemrën e tij dhe nuk i dëgjoi më (plaga e dytë, bretkosat. Ai nuk e pranoi se prova ishte nga Perëndia).
Eksodi 8:19	Por zemra e Faraonit u ngurtësua (plaga e tretë, mushkonjat).
Eksodi 8:32	Faraoni e fortësoi zemrën e tij (plaga e katërt, mizat).
Eksodi 9:12	Por Zoti e ngurtësoi zemrën e Faraonit (pas plagës së gjashtë, ulcerat).
Eksodi 9:16	Por, pikërisht për këtë arsye, të kam falur, për të të treguar fuqinë time dhe që emri im të shpallet në gjithë dheun (Perëndia e bëri deklaratën e Tij vetëm pasi faraoni kishte ngurtësuar zemrën e vet).
Eksodi 9:34	...vazhdoi të mëkatojë dhe e ngurtësoi zemrën e tij (pas plagës së shtatë, breshri).
Eksodi 10:1	...e kam fortësuar zemrën e tij (para plagës së tetë).
Eksodi 10:20	Por Zoti e fortësoi zemrën e Faraonit (pas plagës së tetë, karkalecat).
Eksodi 10:27	Por Zoti e fortësoi zemrën e Faraonit (pas plagës së nëntë, errësirës).
Eksodi 11:10	Zoti e ngurtësoi zemrën e Faraonit (para plagës së dhjetë).
Eksodi 14:4	Unë do ta ngurtësoj zemrën e Faraonit (pas plagës së fundit).

Perëndia nuk e ngurtësoi në mënyrë të qartë zemrën e faraonit, derisa faraoni e ngurtësoi i pari. Përveç të tjerash, Perëndia nuk e shpalli faraonin si enë të zemërimit, derisa ky ngurtësoi zemrën e tij. Shkrimi e bën shumë të qartë se Perëndia i ngurtëson njerëzit vetëm pasi ata *në fillim* nuk e pranojnë të vërtetën. Ky parim gjendet te 2 Thes. 2:10,11, ku pohohet:

"Dhe nga çdo mashtrim ligësie për ata që humbin, *sepse nuk pranuan ta duan të vërtetën* për të genë të shpëtuar. E *prandaj Perëndia do t'u dërgojë* atyre një gënjim që do t'i bëjë të gabojnë, që t'i besojnë gënjeshtres".

Një pyetje e fundit del nga Romakëve kapitulli 9 dhe ky është ilustrimi i Poçarit dhe Argjilës. A nuk ka Perëndia të drejtën sovranë të bëjë disa enë zemërimi dhe të tjerat t'i bëjë enë mëshire? Kjo pjesë i referohet, pa dyshim, Jeremisë 18:1-10. Por vini re kontekstin e pjesës. Le ta lexojmë të tërë:

"Fjala iu drejtua Jeremias nga Zoti, duke i thënë: 'Çohu dhe zbrit në shtëpinë e poçarit, dhe atje do të dëgjosh fjalët e mia'. Atëherë unë zbrita në shtëpinë e poçarit, dhe, ja, ai po bënte një punë te rrota. Por poçi që po bënte me argjilën u prish në duart e poçarit. Kështu duke e filluar përsëri punën, ai bëri me të një poç tjetër, që iu duk i mirë atij. Atëherë fjala e Zotit m'u drejtua duke thënë: 'O shtëpi e Izraelit, a nuk mund të bëj unë me ju, ashtu siç bëri ky poçar?' , thotë Zoti. 'Ja, ashtu si është argjila në duart e poçarit, kështu jeni ju në duart e mia, o shtëpi e

Izraelit! Nga një herë për një komb dhe për një mbretëri, unë flas dhe them se duhet çrrënjosur, rrëzuar dhe shkatërruar; por *në rast se ai komb kundër të cilit kam folur heq dorë nga ligësia e tij, unë pendohem për të keqen që kisha menduar t'i bëja*. Herën tjetër për një komb dhe për një mbretëri, unë flas për ndërtim dhe për të mbjella; por në rast se ai komb ose ajo mbretëri bën atë që është e keqe në sytë e mi, duke mos e dëgjuar zërin tim, *unë pendohem për të mirën që i kisha premtuar t'i bëja*".

Është e qartë nga leximi i tërë pjesës së Poçari (Perëndia) nuk po bën enë të pavarura nga përgjigjja e njeriut. Argjila (njeriu) nuk është pasiv. Perëndia shpall se nëse është i pranishëm pendim, atëherë Ai do t'i kthejë gjykimet e Tij. Njerëzit bëhen enë zemërimi vetëm ngaqë nuk pranojnë të pendohen.

Shtojca C

Më poshtë paraqitet Rrëfimi Menonit (shikoni Martyrs Mirror, faqe 381) shkruar rreth vitit 1600 pas K., që flet për konceptin e zgjedhjes. Megjithëse ne NUK jemi dakord me shumë doktrina menonite (humbja e shpëtimit, këmbëngulja për ta mbajtur shpëtimin etj.), ky rrëfim mund ta ndihmojë lexuesin e këtij artikulli. Pjesë e nenit X thotë rreth:

"Parashikimit të Perëndisë, zgjedhjes së besimtarëve dhe refuzimit të jobesimtarëve. Për këtë rrëfejmë: ndërsa besojmë dhe rrëfejmë se Perëndia është i gjithëpushtetshëm, dhe se për Të asgjë nuk është e pamundur; kështu, Ai është gjithashtu paranjohës dhe i gjithëditshëm, duke mos qenë asgjë e fshehur para Tij në qiell dhe në tokë, për të gjitha gjërat që do të ndodhin deri në përjetësi, dhe për të gjitha gjërat që kanë ndodhur që nga tërë përjetësia. Dhe përmes kësaj paranjohjeje tepër të lartë, njohjes dhe diturisë së Perëndisë që janë të pafundme, Ai pa dhe diti shumë mirë nga fillimi në përjetësi deri në shkatërrimin e botës se cilët do të ishin pranuesit e vërtetë besues të hirit dhe mëshirës së Tij; dhe, përsëri, ata që do të ishin përçmues dhe refuzues mosbesues të këtij hiri. Dhe, për rrjedhojë, Ai, nga fillimi dhe përjetësia, dinte, paranjohte, zgjodhi dhe caktoi tërë besimtarët e vërtetë që të trashëgojnë shpëtimin e përjetshëm përmes Krishtit Jezus; dhe, nga ana tjetër, refuzoi tërë përçmuesit mosbesues të këtij hiri për në dënim të përjetshëm. Kështu humbja e njerëzve vjen për shkak të tyre dhe shpëtimi i tyre vetëm përmes Zotit, Perëndisë së tyre, pa të cilin ata nuk mund të bëjnë asgjë të mirë.

Por në asnjë mënyrë nuk është e vërtetë se Perëndia plot hir, i mëshirshëm dhe i drejtë (i cili, sipas natyrës së Tij të shenjtë) ka paranjohur, caktuar apo paracaktuar dhe krijuar që nga përjetësia, në një kohë të përshtatshme, një numër të madh të racës njerëzore për dënim të përjetshëm; ose, meqë ata kanë rënë përmes mëkatit të njeriut të parë, Adamit, Ai i ka lënë pa ndihmë në vdekjen dhe dënimin e përjetshëm, në të cilin ata kanë shkuar pa diturinë e tyre dhe me veprat e tyre të liga, pa parë dhe ditur në këtë rast shkakun e drejtë të refuzimit të tyre. Larg nesh një gjë e tillë, të besojmë se mund ta bëjë këtë i vetmi Perëndi i mirë dhe i drejtë!".

Shtojca D

Kjo pjesë flet për disa kundërshtime të zakonshme që dalin nga diskutimi i mësipërm.

Pyetje: Nëse shpëtimi varet nga ushtrimi i besimit nga njeriu, atëherë a nuk bëhet besimi një vepër merite në shpëtim?

Përgjigje: Pa dyshim, duhet të mbrojmë gjithmonë doktrinën e shpëtimit me anë të hirit. Pra, njeriu shpëtohet me anë të hirit të Perëndisë, jo me anë të veprave dhe përpjekjeve të Tij. Megjithatë, pohimi se shpëtimi varet nga ai që vë besimin në Krishtin dhe veprën e Tij shpenguese nuk do të thotë se kjo është meritë për shpëtimin. Shkrimi nuk mëson se besimi është një vepër për të cilën mund të mburret njeriu kur shpëtohet. Në fakt, besimi vihet gjithmonë përballë veprave në Shkrim. Për shembull, te Romakëve 4:1-5 lexojmë:

"Çfarë do të themi, pra, në lidhje me atë që ati ynë Abrahami, ka përfituar sipas mishit? Sepse nëse Abrahami ishte shfajësuar nëpërmjet veprave, ai ka përse të lëvdohet; ndërsa përpara Perëndisë ai nuk ka asgjë për t'u lëvduar. Në fakt, çfarë thotë Shkrimi? 'Por Abrahami i besoi Perëndisë dhe kjo iu numërua për drejtësi'. Edhe atij që vepron, shpërblimi nuk i konsiderohet si hir, por si borxh; ndërsa atij që nuk vepron, por beson në atë që shfajëson të paudhin, besimi i tij i numërohet për drejtësi".

Pyetje: A është besimi një dhuratë nga Perëndia?

Përgjigje: Shkrimi mëson qartë se "Besimi, pra, vjen nga dëgjimi, dhe dëgjimi vjen nga fjala e Perëndisë" (Romakëve 10:17). Megjithatë, kjo nuk përjashton përgjegjësinë e njeriut në besim. Disa besojnë se Efesianëve 2:8, 9 mëson se besimi është një dhuratë nga Perëndia. Kjo pjesë thotë:

"Ju në fakt, jeni të shpëtuar me anë të hirit, nëpërmjet besimit, dhe kjo nuk vjen nga ju, po është dhurata e Perëndisë..."

Duke e shqyrtuar nga ana gramatikore vargun e mësipërm duhet të pranojmë se një interpretim tjetër i barasvlershëm është se "dhurata e Perëndisë" i referohet "shpëtimit me anë të hirit". Pra, dhurata i referohet veprës dhe oferta e shpëtimit është shtrirë plot hir nga Perëndia te mëkatarët fajtorë. Një njeri e merr një dhuratë të tillë përmes (apo nëpërmjet) besimit.

Meqë ky varg mund të jetë i dykuptimtë, studiuesi i Shkrimit do të pyesë nëse ka referime të tjera që përkufizojnë "dhuratën". Xhon Mekarturi (John MacArthur) (*Ephesians*, f. 61) paraqet tre vargje për të mbështetur besimin si dhuratë. Ato janë 2 Pjetrit 1:1, Filip. 1:29 dhe Veprat e Apostujve 3:16. Duke e shqyrtuar këto vargje shohim se nga ato gjithashtu, më së miri, nuk dalin në përfundime të qarta në përcaktimin nëse besimi është një dhuratë.

Veprat e Apostujve 3:16: "Dhe për besimin në emër të Jezusit, ky njeri, të cilin ju po e shihni dhe e njihni, u fortësua nga emri i tij; dhe besimi, që është nëpërmjet tij, i ka dhënë shërimin e plotë të gjymtyrëve, në praninë e të gjithëve ju" (Nga konteksti shohim se Pjetri dhe Gjoni kanë shëruar një të paralizuar, megjithatë ky varg nuk mëson se ky besim është dhënë si një dhuratë hyjnore. Për më tepër, mëson se i paralizuari u shërua për shkak të besimit në Jezu Krishtin dhe përmes fuqisë së dishepujve. Në fakt, ata u bëjnë thirrje judenjve të pendohen dhe të kthehen te Krishti. Do të ishte një gjë e çuditshme të bëhej kjo nëse njeriu nuk i përgjigjet Perëndisë!).

Filipianëve 1:29: "Sepse juve ju është dhënë hiri për hir të Krishtit, jo vetëm që të besoni në të, por edhe të vuani për të..." (Para së gjithash, ky varg nuk pohon në mënyrë të qartë se besimi është një dhuratë nga Perëndia. Në kontekst, duket sikur Pali po i nxit ata të qëndrojnë fort pavarësisht nga përndjekjet. Besimtarët duhej t'i quanin këto vuajtje për hir të Krishtit si një privilegj. Në fakt, të pasurit e një mundësie për të besuar është një privilegj. Kjo nuk tregon përjashtimin e atyre që nuk

besojnë, apo mbase që nuk duan të vuajnë {ç'lidhje ka kjo?}. Në mënyrë të qartë është një zgjedhje të vuash ose jo, ashtu siç është të besosh ose jo).

2 Pjetrit 1:1: "Simon Pjetri, shërbëtor dhe apostull i Jezu Krishtit, atyre që kanë marrë për pjesë një besim të çmueshëm sikurse edhe ne, me anë të drejtësisë së Perëndisë tonë dhe të Shpëtimtarit Jezu Krisht" (Ky varg nuk pohon në asnjë mënyrë se besimi jepet nga Perëndia. Ideja është që të gjithë besimtarët ndajnë të njëjtin besim të përbashkët, një besim që është shumë i çmueshëm. Titi 1:4 shpreh të njëjtin mendim: "Titit, birit të vërtetë në besimin e përbashkët...").

Megjithatë, ka disa vargje që përdorin në mënyrë të veçantë fjalën dhuratë në lidhje me shpëtimin.

"...por janë *shfajësuar falas* me anë të hirit të tij, nëpërmjet shpengimit që është në Krishtin Jezus" (Romakëve 3:24).

"Mirëpo *hiri* nuk është si shkelja; nëse në fakt për shkak të shkeljes së një njeriu të vetëm vdiqën shumë, shumë më tepër hiri i Perëndisë dhe *dhurata me anë të hirit* e një njeriu, Jezu Krishtit, teproi për shumë të tjerë. Sa për *dhuntinë*, nuk ndodhi si për atë një që mëkatoi, sepse gjykimi prodhoi dënimin nga një shkelje e vetme, por *hiri* prodhoi shfajësimin nga shumë shkelje. Në fakt, në qoftë se prej shkeljes së këtij njërit vetëm vdekja mbretëroi për shkak të atij njërit, akoma më shumë ata që marrin bollëkun e hirit dhe të *dhuratës së drejtësisë* do të mbretërojnë në jetë me anë të atij njërit, që është Jezu Krishtit" (Romakëve 5:15-17).

"...*dhurata e Perëndisë është jeta e përjetshme* në Jezu Krishtin, Zotin tonë" (Romakëve 6:23).

"Le të falënderojmë Perëndinë për dhuratën e tij të patregueshme" (2 Korintasve 9:15).

Prandaj, interpretimi më i sigurt është ai që mbështetet në vargjet e qarta dhe të dukshme. Përfundimi ynë është se dhurata i referohet thjesht shpëtimit me anë të hirit.

Pyetje: "Të vdekur në mëkate" (Efes. 2:1) a nuk do të thotë se njeriu është plotësisht i shthurur?

Përgjigje: Pa dyshim, Shkrimi mëson se njeriu është plotësisht i prishur si një mëkatar dhe i paaftë të shpëtojë veten. Megjithatë, nuk mëson se njeriu është i paaftë t'i përgjigjet Perëndisë. Të qenit "i vdekur" në mëkate thjesht do të thotë ndarje frymërore nga Perëndia. Rrëfimi i Adamit dhe i Evës të Zanafilla 2 e 3 mëson qartë të qenit "i vdekur". Duke lexuar rrëfimin vëmë re se ata ndien fajin e menjëhershëm, u përpoqën ta fshihnin veten nga Perëndia, iu përgjigjen Perëndisë kur u bëri pyetje dhe ishin të ndarë nga Perëndia. Apostulli Pal përdor të njëjtën shprehje, "të vdekur", te Efesianëve 5:14 ku nxiten "të vdekurit" të ringjallen! Një pohim i çuditshëm ky nëse dikush është i paaftë të përgjigjet. Në rrëfimin e Pasanikut dhe Llazarit, te Lluka 16, i pasuri "i vdekur", që është në Hades, thërret për mëshirë, por është i vetëdijshëm për gjendjen e tij të përjetshme dhe shqetësohet së tepërmi për të afërmit e tij. Te Veprat e Apostujve 17:30 Perëndia i urdhëron njerëzit kudo (që përfshin edhe "të vdekurit") të pendohen. Në fakt, të gjitha këto vargje kundërshtojnë konceptin se njeriu është i paaftë t'i përgjigjet Perëndisë.

Disa pohojnë se njeriu nuk mund të bëjë asgjë (përfshirë edhe besimin veprues) kur ka të bëjë me shpëtimin, sepse përndryshe besimi do të ishte një vepër merituese. Ian Murreji (Ian Murray) shkon më tutje duke mbështetur idenë se çdo gjë tjetër është "një shtrembërim serioz i ungjillit".

"Puritanët kanë treguar se arminianizmi (pra, të besosh se Perëndia do të tërë njerëzit në mënyrë të barabartë dhe se pranimi i përfitimeve të shpengimit të Krishtit varet nga përdorimi i drejtë i

vullnetit të lirë të njeriut) ishte një shtrembërim serioz i ungjillit dhe se do të çojë domosdoshmërisht në një krishterim sipërfaqësor dhe të përbotshëm"⁷.

Ndërsa ne besojmë se njeriu nuk mund të punojë dhe të fitojë shpëtimin, kemi treguar më parë se besimi në lidhje me shpëtimin nuk është meritues. Përkundrazi, Perëndia i urdhëron zakonisht individët të besojnë. Besimi përfshin ushtrimin e vullnetit njerëzor ashtu siç tregojnë këto vargje:

"Jezusi erdhi në Galile duke predikuar ungjillin e mbretërisë së Perëndisë dhe duke thënë: 'U mbush koha dhe mbretëria e Perëndisë është afër. Pendohuni dhe besoni ungjillin'" (Marku 1:14,15).

"Përpiquni të hyni nëpër derën e ngushtë" (Lluka 13:24).

"Por të gjithë atyre që e pranuan, ai u dha pushtetin të bëhen bij të Perëndisë, atyre që besojnë në emrin e tij" (Gjoni 1:12).

"Beso në Zotin Jezu Krisht dhe do të shpëtohesh..." (Veprat e Apostujve 16:31).

"Disa bindeshin nga ato që u thoshte, por të tjerë nuk besonin" (Veprat e Apostujve 28:24).

"?po të besosh në zemrën tënde se Perëndia e ngjalli prej së vdekurish, do të shpëtohesh" (Romakëve 10:9).

"Kushdo që do ta thërrasë emrin e Zotit do të shpëtohet" (Romakëve 10:13).

"Dhe ky është urdhërimi i tij që të besojmë në emrin e Birit të tij Jezu Krisht dhe ta duam njëri-tjetrin si na urdhëroi ai" (1 Gjonit 3:23).

Në fakt, Shkrimi mëson qartë se arsyeja pse nuk janë shpëtuar njerëzit nuk është ngaqë Perëndia nuk u dha atyre besimin, por për më tepër ngaqë individët nuk do të besojnë. Këto vargje ilustrojnë këtë pikë:

"Jeruzalem, Jeruzalem! Sa herë kam dashur t'i mbledh bijtë e tu ashtu si i mbledh kllloçka zogjtë e vet nën krahë, por ju nuk deshët!" (Mat. 23:37).

"...ju nuk doni të vini tek unë që të keni jetën" (Gjoni 5:40).

"Disa bindeshin nga ato që u thoshte, por të tjerë nuk besonin" (Veprat e Apostujve 28:24).

"...dhe nga çdo mashtrim ligësie për ata që humbin, sepse nuk pranuan ta duan të vërtetën për të qenë të shpëtuar. E prandaj Perëndia do t'u dërgojë atyre një gënjim që do t'i bëjë të gabojnë, që t'i besojnë gënjeshtërs, që të dënohen të gjithë ata që nuk i besuan së vërtetës, por përqaftuan ligësinë! Por ne duhet ta falënderojmë vazhdimisht Perëndinë për ju, o vëllezër të dashur nga Zoti, sepse Perëndia ju zgjodhi që në fillim për t'ju shpëtuar, me anë të shenjtërimit të Frymës dhe të besimit në të vërtetën" (2 Thesalonikasve 2:10-12).

Pyetje: A nuk vdiq Krishti vetëm për "të zgjedhurit"?

⁷ Murray, Ian, *Jonathan Edwards: A New Biography*.

Përgjigje: Përgjigjja është jo. Vepra shpenguese e Krishtit bën të mundur shpëtimin për të gjithë ashtu siç tregojnë qartë këto vargje.

"I cili e dha veten si çmim për të gjithë, për dëshmim në kohën e caktuar" (1 Timoteut 2:6).

"...kemi shpresuar në Perëndinë e gjallë, që është Shpëtimtari i gjithë njerëzve dhe sidomos i besimtarëve" (1 Timoteut 4:10).

"Sepse hiri shpëtues i Perëndisë iu shfaq gjithë njerëzve..." (Titit 2:11).

Disa mund ta kundërshtojnë këtë dhe të tregojnë se Marku 10:45 thotë: "Sepse edhe Biri i njeriut nuk erdhi që t'i shërbejë, por për të shërbyer dhe për të dhënë jetën e tij si çmim për shpengimin e shumë vetave". Si mund ta pajtojmë "shumë" me "për të gjithë" të 1 Timoteut 2:6? Përgjigjja është të kuptojmë se fjala "shumë" nuk do të thotë domosdoshmërisht "një pjesë nga tërësia". Për shembull, hamendësoni një anije që mbytet në një stuhi detare dhe gjithçka që kishte në bord u zhduk në det. Do të ishte plotësisht e udhës të themi: "shumë njerëz vdiqën". Një shprehje e barasvlershme do të ishte: "të gjithë në bord vdiqën". Prandaj, nuk mund të përdorim Markun 10:45 për të thënë se Krishti vdiq për disa dhe jo për të gjithë.

Pyetje: Si mund të shpjegojmë vargjet që në pamje të parë tregojnë zgjedhjen sovranë të Perëndisë për shpëtim?

Përgjigje: Edhe pse ka shumë vargje që mund të citohen, ne do të drejtojmë një përzgjedhje përfaqësuese dhe do të tregojmë domethënien e secilës. Pjetri shkruan në letrën e tij të parë:

"Qoftë bekuar Perëndia edhe Ati i Zotit tonë Jezu Krisht, i cili me anë të mëshirës së tij të madhe na rilindi për një shpresë të gjallë me anë të ringjalljes së Jezu Krishtit prej së vdekurish" (1 Pjetrit 1:3).

Rreth 1 Pjetrit 1:3 "...na ka bërë të lindim sërish për një shpresë të gjallë përmes ringjalljes...". A e kundërshton ky varg përfundimin e mëparshëm rreth bazës së Perëndisë në zgjedhje? Krejtësisht jo! Askush në fuqinë e vet nuk mund të bëjë që të lindë sërish, apo të lindë të tjerë. Vetëm Perëndia mund të plotësojë shkëmbimin që shndërron një bir zemërimi në një bir të Perëndisë. Nga ana tjetër, aftësia e dikujt për të bërë një jetë të shndërruar të dalë nga jeta e re, përsëri, vjen vetëm nga Perëndia. Vetëm për shkak të mëshirës së Tij të madhe dhe fuqisë së ringjalljes së Jezu Krishtit vijnë këto shkëmbime dhe ndryshime të mëdha. Megjithatë, kjo jetë e re merret vetëm nga ata që ushtrojnë besimin.

Në librin e Veprave të Apostujve citohet vargu në vijim:

"...dhe të gjithë sa ishin të paracaktuar për jetën e pasosur besuan" (Veprat e Apostujve 13:48).

Ashtu siç pohon shumë qartë ky varg Perëndia ka caktuar disa për jetë të përjetshme. Por vini re se nuk thotë "të paracaktuar të besonin", por më tepër "të paracaktuar për jetën e pasosur". Jeta e përjetshme është një dhuratë e dhënë ndaj atyre që besojnë. Ai cakton për jetë të përjetshme ata që, në paranjohjen e Tij, Ai e dinte se do të besonin. Ai jo vetëm i zgjodhi, i përlëvdoi, por gjithashtu i caktoi (paracakttoi) për jetë të përjetshme. Megjithatë, në asnjë mënyrë nuk mund të themi se ky varg përjashton përgjegjësinë njerëzore. Megjithëse Perëndia zgjedh dhe cakton, ka një çast në kohë kur një njeri duhet të ushtrojë lirshëm besimin. Sigurisht, në paranjohjen e Tij Perëndia e di kur ky çast i saktë besimi do të ndodhë.

Përveç të tjerash, vargu 46 i së njëjtës pjesë thotë:

"...ngaqë ju e hidhni poshtë dhe nuk e çmoni veten të denjë për jetën e përjetshme, ja, ne po u drejtohemi johebrenjve" (Veprat e Apostujve 13:46).

Pse nuk mund ta merrnin judenjtë jetën e përjetshme? Ngaqë nuk ishin caktuar në mënyrë sovrane nga Perëndia? Pjesa pohon se ata "e hodhën poshtë" dhe "nuk e çmuan veten të denjë" për dhuratën e jetës së përjetshme. Në mënyrë të qartë, këta njerëz po refuzonin me dashje dhuratën e shpëtimit nga Perëndia.